

▲ *Nerium oleander*
– dwubarwne liście.

mowe, różowe lub czerwone. Owoc to wąska, długa torebka. Roślina jest trująca; produkuje się z niej leki nasercowe.

Uprawa Zimą oleander przechowujemy w jasnym miejscu, w temperaturze 5-10°C. Wiosną (ale nie co roku) można go mocno przyciąć. Latem stawiamy go w ciepłym słonecznym miejscu, najlepiej na południowym tarasie. Toleruje upały, pod warunkiem, że jest często podlewany. Nie znośi podlewania zimną wodą. Rozmnaża się łatwo, z sadzonek długości 10-15 cm, które ukorzeniają się w substracie lub w wodzie po 3-4 tygodniach.

Olea L. oliwka,
drzewo oliwne

Rodzina *Oleaceae*
oliwkowate

Nazwa pochodzi od słowa olej, którego źródłem od zawsze były owoce tej rośliny. W mitologii greckiej i rzymskiej oliwka symbolizowała odporność i witalność. Dekorowano nią głowy zwycięzców i groby pokonanych. Według mitologii podarowała ją Grekom Pallas Atena.

Opis i występowanie Zimozielone drzewa i krzewy o naprzeciwległych, skórzastych liściach. Około 30 gatunków występuje w subtropikach Europy, Azji, Afryki i Australii.

Olea europaea (oliwka europejska) pochodzi prawdopodobnie z

▼ *Olea europaea* – owoce.

dobnie z północnej Afryki. Osiąga wysokość 8-10 m i dożywa sędziwego wieku. Pień i gałązki młodych drzew są gładkie, szarzielone; starsze mają pobrażoną korę. Z kątów lancetowatych jasnozielonych liści wyrastają wiechy drobnych, żółtawych, wonnych kwiatków, z których później rozwijają się zielone pestkowce.

Uprawa Zimą wymaga jasnego miejsca i temperatury 5-10°C. Może pozostać w ogrodzie do nadejścia pierwszych przymrozków. Latem wystawiamy ją na bardzo ciepłe i słoneczne stano-

▼ *Olea europaea*.

▲ Jedna z najstarszych roślin *Olea europaea* w ogrodach papieskich w Watykanie.

wisko; jest odporna na suszę. Rośnie jako krzew lub drzewko, często formuje się z niej

spore bonsai. Oliwkę można rozmnażać z sadzonek od IV do VI. Sadzonki z jednorocznych pędów ukorzeniają się w temperaturze 25-30°C po 8-12 tygodniach. Można też kupić młodą roślinę.

Passiflora
męczennica

Rodzina *Passifloraceae*
męczennicowate

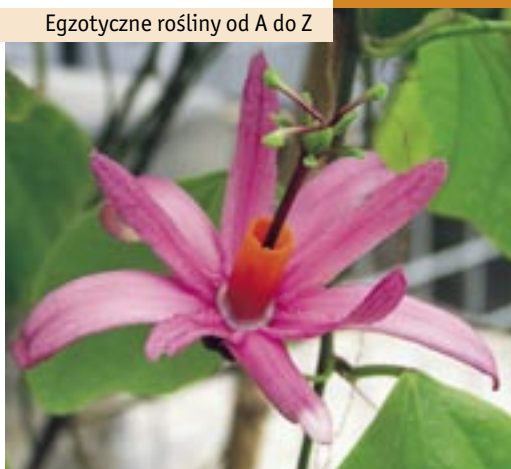
Nazwa powstała od łacińskich słów *passil* – męka i *flora* – kwiat. Nadali ją roślinie jezuiti, którzy odkryli ją w Ameryce Południowej – kształt kwiatu przypominał im koronę cierniową, symbol męki Chrystusa.

Opis i występowanie Jednoroczne lub wieloletnie liany o skrętoległych liściach i wąsach. W kieszonkach liści wyrastają kwiaty, najczęściej barwne, z przykoronkiem z nitkowatych

▼ *Passiflora capsularis*.

▲ *Passiflora tulae*.▼ *Passiflora caerulea*.

tworów, dużymi pręcikami i trójdzielnym znamieniem. Kwitną tylko jeden dzień. Liczne gatunki mają ozdobne, niekiedy jadalne owoce. Około 400 gatunków występuje w tropikach Ameryki, Azji i Australii.

Passiflora caerulea (męczennica błękitna) pochodzi z Ameryki Środkowej. Jej liczne odmiany mają duże zielonkawe kwiaty o niebieskofioletowym przykoronku. Liście kłapowane, z trzema głębokimi wcięciami.

Passiflora tulae ma drobne jaskrawo różowe kwiaty ze zrośniętym pomarańczowym

przykoronkiem; liście są całobrzegie, trójkatne.

Passiflora capsularis ma ozdobne, żebrowane owoce i drobne, białe kwiaty. Jasnozielone liście są dwuklapowe.

Uprawa Męczennice wegetują także zimą w jasnym miejscu z temperaturą 10-15°C. Latem mogą rosnąć w ogrodzie, na ciepłym miejscu, w słońcu lub półcieniu. Ich długie pędy można wplatać w różnego kształtu konstrukcje. Rozmnażamy wiosną i latem z sadzonek zielnych, które ukorzeniaamy przy dużej wilgotności powietrza i temperaturze 20-25°C.

▼ *Phoenix canariensis*.

Phoenix L. daktylowiec, palma daktylowa

Rodzina *Arecaceae*
arekowate

Nazwa pochodzi z czasów starożytnych. Nawiązuje do symboliki nieśmiertelnego ptaka Feniksa: triumfu nad śmiercią, siły i zwycięstwa. Liśćmi tej palmy witano Chrystusa podczas przyjazdu do Jerozolimy; w Starym Testamencie symbolizowały zwycięstwo i pokój.

Opis i występowanie

Atrakcyjne palmy o pierzastych liściach i pniu (zwanym u palm kłodziną) pokrytym starymi podstawami liści. Około 17 gatunków występuje w suchych regionach Afryki i południowej Azji.

Phoenix canariensis (daktylowiec kanaryjski) na Wyspach Kanaryjskich dorasta do 20 m, a łukowato nachylone liście mają do 6 m długości. Kwiaty są żółte lub pomarańczowe; drobne owoce niejadalne.

▼ *Phoenix roebelenii* to gatunek ciepłolubny, który należy uprawiać przez cały rok w pomieszczeniu.

Phoenix dactylifera (daktylowiec właściwy, palma daktylowa) osiąga wysokość do 30 m. Ma duże znaczenie ekonomiczne: jego owoce są jadalne, wierzchołek wegetacyjny jest wykorzystywany jako warzywo, z soku uzyskiwanego z naciętej kłodziny robi się wino palmowe, z liści wyplata się maty, kapelusze, koszyki oraz inne przedmioty użytkowe, a z ogonków uzyskuje się mocne włókna do produkcji lin. Uprawia się kilkadziesiąt odmian i form uprawnych tej palmy. Możemy ją wyhodować z nasion wyjętych z suszonych daktyli.

Uprawa – zobacz *Chamaerops*.

Plumbago L. ołownik

Rodzina *Plumbaginaceae*
ołownikowate

Nazwa pochodzi od łacińskiego słowa *plumbum* (ołów) – ze zranionych korzeni rośliny wypływa ciecz, która zabarwia ręce na szaro.

Opis i występowanie Byliny, półkrzewy i krzewy o długich, często pnących pędach i naprzeciwległych liściach. 10 gatunków rośnie w północnej Afryce, południowej Azji i środkowej Ameryce.

Plumbago auriculata, syn. *Plumbago capensis* (ołownik uszkowaty) pochodzi z południowej Afryki; do Europy trafił w 1818 r. Uprawia się go w pojemnikach jako krzew lub małe drzewko. Rurkowate, niebieskie lub białe kwia-

▼ *Plumbago auriculata*.